Ч. 9. Неділя, дня 27. лютого 1921. Рік III.

Ціна примірника 5 м. Чвертьрічна передплата разом з оплатою почт. в краю 70 м; за границею разом з оплатою почт. 150 марок, поодиноке число 9 м. В Америці 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемишль, вул. Костюшка ч. 3.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

Оголошення: 15 м, за один петітовий рядок або його місце. — Дрібні оголошення по 2 м від слова. — Хто шукає праці, платить по 1 м від слова. Оголош: більшим друком платится подвійно. Оповістки товариств платиться по 1 м від слова.

У вісімдесяті роковини уродин Юліяна Романчука.

24. лютого с. р. сеніор українських діячів, Юліян Романчук святкує 80-ті роковини своїх уродин. В цей день українське громадянство з пошаною і вдячністю схилить голову перед Ювілятом, котрого молодість купалася в перших проміннях Шевченківської Музи на Галицькій Україні, котрий в ранній молодости вступив на службу свойого народу і понад пів сотні літ потрудився на народній ниві чесно, з самопожертвованням.

Початки його діяльности сягають в добу, коли український народ Підкарпаття складався з що тільки визволених з панщизняного ярма селянських мас і невеликого числа невиробленої політично, заполоханої, вихованої в чаді сервілізму інтелігенції.

Панщизняний раб щойно протирав очі. Та його гнобитель зразу зрозумів небезпеку пробудження народніх мас — і взявся забезпечувати свої позиції на українській землі. Після невдалого повстання в 1863 р. польська шляхта покумалася з австрійським цісарем, Францом Йосифом I., проголосила славетне „Przy tobie, Panie stoimy i stać chcemy“ — і за це дістала від нього вільну руку в Сх. Галичині.

На український народ Підкарпаття впав засуд бути й дальше погноєм для польської культури.

До боротьби з всесильним ворогом стає горстка молоді, овіяної чаром творчого слова Кобзаря. Між нею одним з перших був наш Ювілят, Юліян Романчук, тоді початкуючий ґімназійний учитель.

В двох напрямах йдуть зусилля молодого діяча: 1) зясовання постави супроти табору зневіри (москвофільства), який після пакту польської шляхти з австрійським цісарем опустив крила і ждав спасення від «білого царя», — 2) виховання кадрів свідомих борців за права українського народу і просвіта мас.

З табором зневіри старався дійти до порозуміння. Не хотів розбивати й так нечисельних інтелігентських сил. А коли заходи не принесли успіху, разом зі своїми однодумцями став творити нові орґанізуючі центри. І так бачимо його в 1868 році між основателями Товариства «Просвіта», в 1873 р. між основателями «Товариства ім. Шевченка», а пізнійше (в 1885 р.) між основателями «Народної Ради», найвисшої маґістратури народовецької партії. Зростав у сили молодий український рух і постепенно зривав з табором зневіри, який поволі змінявся в табор ренеґатства і чорносотенства.

До р. 1879 найбільш уваги присвячує Романчук педаґоґічній та освітній праці. На спілку з Ан. Вахнянином і Ом. Партицьким укладає шкільні підручники, усталює правопис для цих підручників, пише книжечки для «Просвіти», редаґує для неї календарі, в 1873 р. обіймає редакцію «Правди» і веде її з перервами до 1878 р.

В р. 1879 своїм виступом на загальних зборах «Русскої Ради» зєднує собі загальну прихильність серед народовців. В цім самім році зачинає видавати ґазету «Батьківщина», яка здобуває собі небувалу досі симпатію серед селянських мас.

В р. 1880 бере участь в основанню «Діла» і в скликанню першого краєвого віча у Львові. Відтак в рр. 1884—6 скликує перші повітові народні віча в Галичині і таким чином дає почин вічевому рухови, який так важну ролю відіграв в освідомлюванню народних мас. В 1883 р. вибрано Романчука вперше послом до Сойму, а в 1891 р. вперше до парляменту. Скоро вибивається на провідне місце. Його вибирають головою «Народної Ради» (в рр. 1890—1904), головою «Просвіти» (в рр. 1896—1906), головою соймового і парляментарного клюбу, а в р. 1910 віцепрезидентом парляменту.

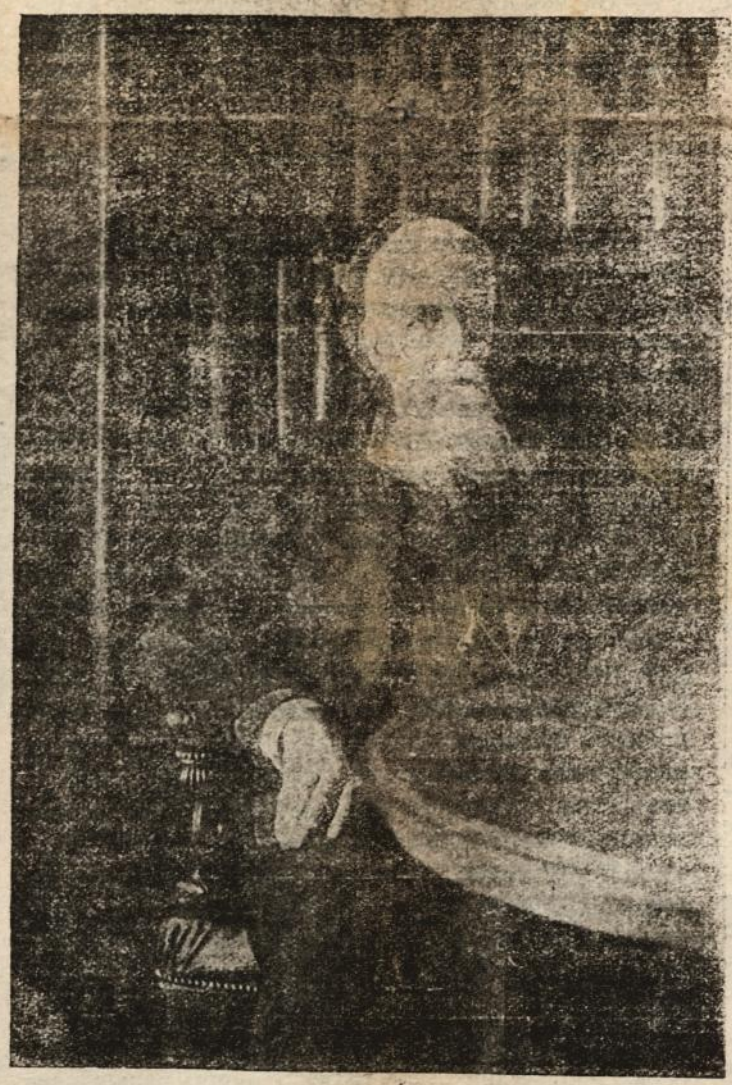

Сповняючи совісно свої посольські обовязки, находить усе ще вільний час на літературну й культурницьку працю. Працює над критичним виданням творів Шевченка, переводить в життя ідею видання українських клясиків і під його редакцією появляється кільканайцять томів «Руської письменности».

Яко громадський діяч і політик має Романчук цінну прикмету: все прислухується голосови мас, ніколи не вважає себе непомильним. Це найкраще показалося в часі т. зв. «нової ери», на яку перший кинув камінем, коли загал висловився проти сього понижуючого експеріменту.

Він вроджений педаґоґ: не вимагає від ученика понад його спроможність. В початкових своїх кличах він скромний. Росте освідомлення мас, в ньому находить вихована вже в новій школі інтелігенція певну опору, отже й можна поширити вимоги, можна кидати ширші кличі.

Романчук на протязі своєї кількадесятилітньої діяльности все є посередником між консервативним тлом і революційним розгоном творчих духів.

І на старости літ доживає хвилі, коли думки Драгоманова і Франка вдається злучити в одно русло з ідеольоґією народовців: в 1899 р. за його м. н. ініціятивою повстає з найкращих елементів з поміж радикалів і народовців національно-демократична (тепер трудова) партія, яка відіграла в наших визвольних змаганнях епохальну роллю.

Українське селянство поруч всіх заслуг Ювілята у вдячній памяти записало собі імя Романчука яко редактора «Батьківщини». Ось що пише незабутній Франко про ентузіязм, з яким стрінуло наше село редаґовану Романчуком ґазету:

«Від часів перших річників Наумовичевої «Науки» наші селяне не чули такого простого, ясного і симпатією навіяного слова; а про політичні та громадські справи Наумович ніколи не говорив так ясно і сміло. Тож не диво, що «Батьківщина» робила всюди велике враження; її дожидали люде цілими гуртами геть за селом, визираючи післанця, що мав принести нумер із почти; її відчитували письменні на цвинтарях під церквою по неділях перед цілою зібраною громадою, що слухаючи непривичних для себе слів, звісток і порад забувала про їду й недільний відпочинок. Її слово було святе; кожда громада, де було хоч кілька людей живійшої вдачі, вважала пунктом амбіції описати в «Батьківщині» свої громадські порядки чи злидні; з якого повіту, з якого кута не було звісток у «Батьківщині», і то звісток майже виключно писаних селянами, там люде ходили мов осоромлені на ціле сусідство, на весь край. Зерна духового життя, політичної і національної свідомости, кинені «Батьківщиною» під наші вбогі сільські стріхи, треба вважати одним з найцінніших здобутків нашого відродження».

* * *

Українське життя Галицької Волости, яке в початках діяльности Ювілята вийшло з чотирох стін студентської квартири, розрослося в могутню течію. Український народ свої права до самостійного державного життя зазначив кровю найкращих. І не має тепер сили, яка спинилаби нестримний похід молодої нації.

Довголітний труд Ювілята не пійшов на марно.

Львів д. 22. лютого 1921.

М. Струтинський.

„БУДЯК“ одинокий український сатирично-гумористичний, ілюстрований журнал. — Виходить двічі в місяць.
Передплата: річно 600 мп., чвертрічно 150 мп.
Ціна одного числа 25 мп. Редакція і Адміністрація Львів, ул. Бляхарська 11/II.

Памятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу!“

Відповідь.

„Ilustr. Kuryer Codz. в ч. 49. з 18/2 передрукував з віденьских ґазет отсей лист полковника Василя Вишиваного, бувшого австр. Архикнязя Вільгельма: „Віденські ґазети з 9. ц. м, принесли звідомленнє польської аґенції телеґрафічної про заяву мого батька архикн. Кароля Стефана, яка появилась в краківськім „Часі“. Я бувби Вам дуже вдячний, колиб Ви були так добрі мою долучену відповідь в Вашім ціннім орґані оповістити.

Мій батько заявляє прилюдно, що він і моя сімя не годяться з моїм поступованнєм і його не одобрюють. То може відноситись тільки до моєї політично-національної діяльности, бо я в моїм приватнім і родиннім життю нічо не зділав, на що моя рідня приневолена булаб прилюдно реаґувати. Що тичиться моєї політично-національної діяльности, то мушу ствердити, що по перше я на основі українського горожанського закону, яким я себе вважаю звязаним, як також на основі родинного закону, яким я не звязаний, а який обовязує мабуть мого батька, є повнолітний. Внаслідок цего я не можу признати ніякої опіки над моєю особою, але ділаю так, як я сам уважаю за відповідне.

По друге стверджую, що я не одобрюю цілої політики, якої предержувалась моя рідня в протягу цілого століття супроти українського народу, і то на постійну його шкоду. Це й було одною з причин, що мене спонукали вступити на службу українського народу і української республики, яку то службу я сповню вірно аж до кінця, без огляду на це, на яке місце поставить мене законний український уряд і без огляду на це, чи воно подобається мому батькови і моїй рідні.

На кождий випадок мушу як прилюдно зачіплений також прилюдно дати вираз моєму здивованню, що мій батько в тій мірі попався під вплив Поляків, котрих роля так що-до народів, які стремлять до волі, як і до тих, котрим вони завжди на колінах вічну вірність шлюбували, в ніякім разі не може бути названа блародною.

Відень, 10 лютого 1921.

Василь Вишиваний

Полковник У С С, бувший Архикнязь Вільгельм.

Як відомо, полк. Вишиваний як австр. Архикнязь з великою симпатією відносився до Українців. Вивчився він укр. мови так, що володіє нею як рідною і навязав щирі взаємини з українськими провідниками. В часі свого побуту на Придніпрянщині як австр. офіцер здобув собі серця всіх, котрі його пізнали. Любив Україну а Україна любила його й любить. По перевороті в р. 1918 архкн. Вільгельм признався до Українців, прибрав імя Василь Вишиваний і взяв участь в визвольній укр. боротьбі, перебув тиф, а по камямецькій катастрофі опинився, як і инчі Українці, на еміґрації.

Декому видавалось дивним, що спонукало авст. Архикнязя признатись до Українців. По прочитанню повисшої відповіди справа зовсім ясна: б. Архикнязь бажає служити укр. народови, щоб направити блуди ц[illegible] династії Габсбурґів, яка йдучи слідом свого провідника цісаря Франц-Йосифа, ворожо відносилась до укр. народу і його визвольних змагань.

Оповіщена відповідь полк. В. Вишиваного щира, плине з під серця, усуває всякі сумніви і тому укр. нарід радо приймає колишнього члена габсбурської династиї до своєї великої сімї. Вороги полк. Вишиваного будуть йому підсувати якісь задні думки. Та це смішне! Він отверто заявляє, що буде працювати там, де його поставить укр. нарід. А на котрім місці буде його постерунок, це справа українського народу. Коли це буде потрібне, пол. В. Вишиваний може заняти таке високе становище, яке буде відповідати його спосібностям.

Процес Дра Петрушевича.

За української влади Др Петрушевич як лікар був санітарним шефом української армії в Коломиї. Коли Поляки заняли Сх. Галичину, на донос подлих провокаторів арештовано Др Петрушевича під закидом злочину, неначеб він в відношенню до польських полонених і інтернованих в Косачеві зі злоби поступав по „звірськи.“ Повторилась отже злобна клевета, яку нам всякі мерзенники завжди кидали в очі: дикуни, бандити, рафіновані розбійники, що відрізують носи, вуха, виколюють очи, обтинають полові части Полякам.

Дра Петрушевича мучено повних 18 місяців по всяких тюрмах, а опісля поставлено його перед польський суд у Львові, де через 11 днів велась проти него розправа. Хто прочитав страшний акт обжалования проти Дра Перушевича, помітив зараз, що тут не розходиться о Дра Петрушевича, а лише о виказаннє перед світом barbarzyństwa Ukraińców na Kosaczowie. Др П. являється тут лиш тим гачком, котримби можна тамто зачепити. Так само як Дра П. можна було хопити першого ліпшого Українця.

Та показалось у цім процесі, що не лиш Др Петрушевич нічого не винен, але взагалі нікого з Українців не можна за це обвинувачувати, що на Косачеві було зле. Бо перше, по инчих табо рах інтернованих з тамтого боку фронту діялось ще гірше. Коли в св. письмі пекло являється чимсь найгіршим, то Косачева з пеклом рівнати неможна. Комісія санітарно-технічна в косачівських бараках не може дати ясного образу цих бараків з часу до 23. мая 1919, бо вона відбулась аж 7. жовтня 1919, а за той час бараки були не то незамешкані, але ніхто їх не пильнував. Навпаки — стверджено, що в тих бараках ще в жовтні 1918 мешкали австрійські жовніри і з того видно, що вони мали там зимувати. А далі зізнали свідки, що в декотрих бараках, де самі інтерновані про те дбали, було харно. Отож бараки не були причиною горювання, і колиб там було подостатком опалу, поживи, біля і ліків, то життя інтернованих булоб краще як деинде. Тимчасом брак тих середників був великий, бо укр. влада не мала того доволі для своїх власних жовнірів. Поживу видавалось для табору таку саму як для свго війська, хоч у менчих раціях. Укр. жовніри так само спали на голій землі, бо не було підстілки, не було чим привезти з ліса палива, котрого був брак по шпиталях і по

Обезпечайте

свое движиме и недвижиме майно в Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові.

Перечитавши отсей наголовок, запитає неодин: Або то треба тепер асекуроватися? Або то потрібне обезпеченнє в теперішну хвилю? І на це погадає собі неодин: От мені через війну згоріли будинки, або розібрали їх і матеріял на будову стрілецьких ровів ужили, а чи Товариство, в якім я 20 літ обезпечав будинки і оплачував премію, заплатило мені за шкоду? Відослали мене до будівельної експозитури; я сходив ноги і ледви дали там дещо матеріялу, а решту тільки обіцюють колись дати.

Инший подумає: Або якби я тепер погорів, чи Товариство асекураційне виплатилоби відшкодованнє? Тепер — кажуть — війна, асекурації не треба платити.

Третий знова міркує: Хто тепер в силі відбудуватися за отримане відшкодованнє? Таж то вже йде в сотки тисячів, а з решгою як саме правительство не може помогти, то як поможе Товариство асекураційне?

Є й такі, що говорять: Мій батько, дід не асекурувався і я не буду. Мої будинки перестояли цілу війну, ґранати ні шрапнелі не зробили їм нічого, тай дальше їм певно нічого не станеться.

Але хто так думає-гадає, той або не знає, що говорить, або не розуміється на обезпеченню, або повторяє те, що говорять другі немудрі люди, бо обезпечатися від огню треба все, і серед усяких обставин. Огонь так як злодій приходить не заповівшися наперед і то тоді, коли його найменше можна надіятися, та обертає в попіл всьо добро, і весь довголітний доробок. Хто необезпечений погорить, той по пожежі стає з родиною жебраком і протягає руку по милостиню.

І як може хтось, що має майно, спокійно спати, коли не є обезпечений? Чи війна чи мир, на це огонь не зважає, і о нещастє ніколи не тяжко. Тому не треба дивитися, що десь там у якійсь місцевости через рік чи два не було пожару тай не треба думати, що там вже й дальше його не буде, бо пожар може через довший час не заглядати в село, але може також бути кілька разів до року в однім селі.

Тай і не дорічи думати, що, мовляв, не треба обезпечатися тому, бо Товариство не виплатило відшкодовань за будинки знищені воєнними діланнями. Бо коли хто купує у склепі ланцюжок, то ще з того не виходить, що за ті самі гроші дістане в додатку ще й годинник. Так само і з обезпеченнєм від огню. Кожде Товариство асекураційне виразно заявляє, що беручи невелику премію, відповідає лише за шкоди, які повстали в наслідок припадку, від грому, експльозії світляного ґазу, чи в наслідок необережности або з вини осіб других, за те ніяке Товариство асекураційне не відповідає за шкоди спричинені війною, землетрусом, розрухами, чи в наслідок заряджень властий. А колиби знайшлося Товариство, що хотілоби приняти обовязок виплачувати відшкодовання за шкоди спричинені війною, тоді мусілоби воно за таку саму обезпечену суму побирати премію найменше двайцять разів так велику, як тепер Товариства побирають, бо тоді доперва зібрана премія може вистарчилаби на виплату також усіх воєнних шкід — але не знати, чи тоді знайшлобися богато людей які хотілиби обезпечатися і платити такі надмірно високі премії. Бо за одну і ту саму премію не можна обезпечатися і від звичайного огню, і від війни, бурі, граду, і инших нещасливих випадків, ще й на життє і т. д. але за кожде з тих обезпечень треба платити окремо премію, і тоді за кождий з тих припадків дісталобися відшкодованнє.

Війна не є припадок; її спричинюють держави з росмислом; тож коли в наслідок неї є знищені будинки, тоді держава є обовязана до звороту відшкодовання, і тому люди, що потерпіли з причини війни, скорше чи пізнійше мусять дістати відшкодовання з державних фондів. Так отже за звичайні припадкові шкоди, які приключаться чи то в мирнім часі, чи у воєннім, навіть в часі битви, Товариство виплачує відшкодовання без перешкоди, коли лише премія перед пожаром заплачена.

Зокрема Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ є інституцією приватною, на яку не мають ніякого впливу політичні зміни, т. є. якийби то уряд не був, Товариство виповнить завжди свою повинність і зобовязання супроти тих членів, які своє майно в Товаристві обезпечили і премію заплатили.

А вже зовсім не дорічи є міркованнє тих, що кажуть, буцім то неварта тепер обезпечатися, бо за отримане відшкодованнє не відбудують будинків; бо коли такому піддати думку, щоби обезпечив предмет на висшу квоту, т. є. таку, яку варті теперішні будинки, тоді він каже, що годі так високо обезпечати, бо требаби тоді платити дуже високу премію. Певно, що за висшу обезпечену суму треба платити і висшу премію, але коли перед війною хто обезпечив будинки на К. 2000, той мусів продати корець пшениці на заплату премії, а сегодня вистарчить продати на сю ціль одно яйце, а за корець пшениці можна обезпечитися на суму півміліона марок. Отже у відношенню до підвижки цін усіх инших предметів і середників поживи, асекурація не то що не подорожіла, але незвичайно подешевіла і тому кождий повинен користати з нагоди та обезпечити своє майно і свій доробок на квоту, відповідаючу теперішній дійсній вартости предметів. А коли хто запитає, в котрім Товаристві треба обезпечатися, то чи по тім, що наш нарід у послідних трох літах пережив, може бути инша відповідь як лише та, що у **своїм Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові**? Чи ще й тепер може хто радити нашим людям обезпечатися в чужих часто ворожих нам Товариствах, що зложені нами гроші уживають на ворожі нам цілі?

Маємо своє Товариство, яке істнує близько 30 літ, що чесно і совісно виплатило кілька міліонів відшкодовання своїм членам, яке зовсім не числить висшої премії як инші Товариства, зате дає удержаннє близько 150 службовикам, має около 1200 аґентів майже по всіх місцевостях Галичини, роздало на наші народні добродійні цілі сотки тисячів корон, дало почин і причинилося до основання многих наших економічних інституцій, своїм кредитовим відділом виратувало неодного нашого чоловіка з лихварських кігтів, а в решті уділило тисячам людий на корисних умовинах позички на купно землі або на инші продуктивні цілі.

Тому не шукайте чужих богів, а всі як один обезпечайте Ваші будинки і движимости на суму теперішньої вартости *в одинокому свойому Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові.*

КАВАРНЯ „ҐРАНД“ — БРАТІВ БОРНШТАИНІВ — поручається Шан. Громадянству.

Що дня вечером КОНЦЕРТ. Добірна кава, чай і инші напитки. — — — — — — — — — — — — Часописи краєві і заграничнм

канцеляріях. Ліків ні звідки було добути, бо з чотирох ваґонів ліків, закуплених у Відні, оден пропав в Будапешті, а з инчих перевезено лиш 6 пак, бо решту розкрали. Галичина була бльокована з заходу і півночи Поляками, зі сходу большевиками, а з полудня Румунами і Мадярами.

Розправа виказала, що укр. влада робила що могла, щоб лихо на Косачеві направити, та не мала на те спромоги. Увільнювано масово інтернованих на конфінацію до міста, хотіли увільнити всіх, та не було їх де помістити.

Так зізнали свідки Поляки покликані до розправи обороною. По цим зізнанням укр. влада хотіла при допомозі укр. самиританської помочи уладити на Косачеві безплатну чайню, та комітет польських пань цю пропозицію відкинув. Помоччю для табору займався виключно і безконтрольно комітет польських пань.

Начальник швайцарської місії червоного хреста Др Фрік, оглянувши табор на Косачеві сказав до Дра Курівця, що по тім усім, чого він наслухався, сподівався знайти табор гіршим, як він справді був, але він ніраз не гірший від тих, що їх бачив в Польщі і в Росії.

Показалось наглядно, що цей процес викликала коломийська мафія, яка відтак дуже посрамилася. Доказові свідки прямо чудес хоробристи доказувами, щоб ukr. barbarzyństwa представити в найгіршім світлі, та це не повелось, і 12 польських суддів одноголосно заперичили вину Дра Петрушевича неначеб він пляново в злобнім намірі робив або занехав усе, щоб мешканців табору на Косачеві заморити.

А треба мати на увазі, що Др. Петрушевич був персоніфікацією укр. влади і по шкурі Дра Петрушевича був намір надати їй пятно barbarzyństwa

А далі виказала розправа, що колиб слідство поведено в инчий бік, то можна було знайти того кота, що зїв сало. Оборонець Др. Кульчицький сказав, що в Коломиї в тім часі говорено: хто піде на тижневий дижур на Косачів, мати ме з чого цілий місяць жити.

Др. Петрушевич а зним і укр. влада вийшли з того процесу чисті, і тому не дивуватись деяким польським поважнійшим ґазетам, котрі написали по процесі, що lepiej by było, gdyby tego procesu nie było. Не знати яким успіхом завершилисьби подібні процеси за Домбе, Вадовичі, Пікуличі ітд

НАРОДНИЙ БАЗАР
стовар. зареєстр. з обмеж. порукою
В ПЕРЕМИШЛІ — В НАРОДНІМ ДОМІ
веде книгарню і антикварню, склад паперу шкільних та канцелярійних приборів і пр.
Приймає в члени, уділ 50 М. Вкладки опроцентовує 4% від ста.

Українське Громадянство!

Дня 24. н. ст. лютого починає президент Юліян Романчук 80-ий рік життя.

Львівська громада задумує відсвяткувати цю рідку річницю, по змозі, як найвеличавійше і відкликується до цілого Українського Громадянства, щоби воно враз із нею пошановало Великого Громадянина і Діяча. Як широка наша тіснійша батьківщина, то всеж таки імя Його відоме у кожній освічений хаті, а Його діяльність знана всім, у кого бє українське серце.

Пошануймо цей день богослуженнями на інтенцію Ювілята, концертами, викладами, а коли це серед нинішних відносин денебуть неможливе, щирими згадками і дарами любови.

Перші пошанують у Львові Ювілята учителі і ученики акад. ґімназії святочним богослуженням і музичним ранком. Товариші по званю і молодіж перші віддають поклін Чоловікови, що на педаґоґічнім полі поклав неоцінені заслуги.

Того самого дня о год. 1. по пол. зложать відпоручники українських товариств Ювілятови бажання у Його мешканню.

Дня 27. лютого (в неділю), о год. 12·30 в полудне відбудеться у великій салі тов. ім. Лисенка музичний ранок з привітами від народніх орґанізацій, від тих товариств, з котрими імя Ювілята найтіснійше звязане, від преси і від акад. молоді.

Львівські і провінціональні Товариства перешлють свої адреси до Редакції „Укр. Вістника“.

Дари любови будуть ласкаві переслати українські інституції і Громадянство на книжечку „Дністра“ ч. 13.106.

Віримо, що українське Громадянство оцінить достойно заслуги Великого Діяча і що цей поклик найде щирий відгомін, достойний імени Юліяна Романчука.

У Львові, дня 18. лютого 1921.

ЗА ТІСНІЙШИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ:

Ал. Барвінський голова. *Др. Кирило Студинський* *Др. Степан Баран* заступники голови.

Ярослав Чиж секретар.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Большевики готовляться до офензиви. З Царгороду доносять, що Троцький видав командантам армій тайний приказ, аби були приготовані до наступу. Опісля покликано командантів до Москви, де Троцький нараджувався з ними. Большевики, як пишуть німецькі ґазети, мають тепер на польсько-румунськім фронті 52 дівізії піхоти і 20 дівізій кінноти. Большевицька ґазета »Плакатний Вєстнік« пише так: Наближаючийся мир з Польщею буде коротким відпочинком, який конче потрібний до реорґанізації армії. Найблизчою ціллю нового наступу буде Мадярщина, Австрія, Чехословаччина а опісля Німеччина. Також в Азії большевики ведуть малими відділами боротьбу. І так в Бухарі (на схід від Каспійського моря) напали вони на гарем турецького еміра (князя), «сконфіскували« всі жінки еміра і вивезли до Росії. Золото і дорогі камені вивезли до Ташкенту але по дорозі напали на них бухарські бандити, вимордовали большевицьку сторожу і втікли зі скарбами

Рада Союзу Народів розпічне свої наради д. 21. лютого. До неї зголосився о поміч забутий світом народець, Лужицькі Серби. Мешкають вони на пограничу Прусії і Саксонії (в Німеччині) а число їх тепер невеличке, ледви около 15—20 тисячів. Инчі вже знімчились. Отже сей народець просить Союз Народів, щоб змусив Німців признати йому право на свобідний розвій національний. Та ледви чи Союз Народів що поможе, бо за слабенький цей народець і зі всіх сторін окружений Німцями.

Найвища Рада також розпічне свої наради д. 21. лютого в Льондоні. Першою точкою нарад буде справа Туреччини. А тому, що тепер в Туреччині є два правительства: в Константинополі султана і в Анґорі Кемаля Паші, то до Льондону виїхали делеґації від обох урядів. Часописи доносять, що делеґати Кемаля Паші зажадають, щоб чуже військо негайно опорожнило всі турецькі краї. А коли це не станеться, то вони не підпишуть мира і будуть вести війну доти, доки не виборять такий мир, якийби запевнив Туреччині незалежність і єдність народню.

Поза тим предметом нарад буде обговорена ще раз справа відшкодовання, яке має заплатити Німеччина, а опісля Найвища Рада займеть я справами Росії і при тій нагоді буде обговорена або й остаточно вирішена справа Сх. Галичини.

Ірляндці далі ведуть боротьбу за волю. Вправді президент ірляндської республики переговорював з Анґлійцями в справі одномісячного перемиря, але ті переговори розбились, бо Анґлійці зажадали, щоб сінфайнери зложили оружжа. Розуміється, що на це не могла згодитись Ірляндія, бо колиб зложила оружжа, то тим самим понехалаб боротьбу за волю. Тому боротьба тріває далі і то не тільки на суші але й на морі. А іменно сінфайнери винайшли окремий електричний приряд, яким можна затоплювати підводні лодки. При помочі цего апарату затопили вже анґлійську підводну лодку К-5 і чатують на инчі.

Ця завзята боротьба Ірляндії за волю будить в світі не тільки подив але й поважаннє для геройського народу. Навіть Анґлійці, з котрими Ірляндія бореться, приходять до переконання, що слушність по стороні гнобленої Ірляндії. І так з Льондону доносять, що гурток анґлійських учених видав відозву, в якій пятнує тих політиків, котрі бажають зробити Ірляндію погноєм для анґлійської культури. Напосідатись на волю якогось народу — пишуть ті учені — є диким варварством і рабівництвом, яке приносить сором людській культурі.

Литовці святкували д. 15. лютого 3 річницю своєї незалежности. У всіх церквах відбулись того для богослуження для війська, шкільної дітвори і громадянства. Ціле Ковно, що є тимчасовою столицею Литви, прикрашено національними прапорами. Велика радість народу і глибока його віра в перемогу над хижим сусідом пробивалась з святочних артикулів литовських ґазет. Український нарід шле Литовцям щирий привіт на порозі 4 року їх незалежности з бажаннєм, щоб як найскорше переміг тих, що напосілись на литовську незалежність.

В Німеччині ще не успокоїлись уми розбурхані парижською ухвалою Найвищої Ради. З голосів визначних політиків і з артикулів ґазет видко, що Німці ніколи не згодяться з ухвалою Найвищої Ради. Тому в часі нарад в Льондоні предложать свій плян заплати відшкодовання, а коли його Найвища Рада не прийме, то годі вже тепер передбачити дальші події. Німці будуть боронитись руками й ногами так, як той, котрому закладають петлю на шию.

В Америці д. 4. марта обіймає урядованнє новий президент Гардінґ. Цілий світ очікує нетерпливо його заяви в справі дальшої американської політики, а особливо в справі нової мирової конференції, яку має намір скликати Гардінґ до Вашінґтоту.

Польща наслухує, чи не йде мир з Риґи, але його не видко. Ґазети знов пророкують, що вже туй-туй около 1. марта буде підписаний мир. Але мабуть прийдеться речинець знов відложити до польських великодних свят, опісля на квітень, а як підсохнуть болота, то всяко може бути. Поза тим в Польщі жура, що польська марка дуже дешева, так що за кепського когута правлять понад 1000 марок.

ВСЯЧИНА.

Великому Громадянинови і Діячеви, довголітному Керманичеві і Ветеранови української політики, взірцевому Педаґоґови і Публіцистови, През. Юліянови Романчукови, з приводу Його 80-их уродин пересилає Редакція „Українського Голосу“ глибокий поклін і щирі бажання.

Останнє число «Укр. Гол.» скофіскувала держ. прокураторія. Примірники до цензури доставлено прокураторії о год. 12·30, а конфіската наступила аж о год. 6, коли наклад був вже майже готовий. Через забраннє цілого накладу потерпіли ми шкоду 16500 мар.

В четвер, д. 24. лютого інтерновані частини укр. армії будуть перевезені до табору в Вадовицях.

Посол Др. Теофіль Окуневський на просьбу нашої Редакції написав з приводу 80. уродин през. Юліяна Романчука свої спомини, які вяжуться з діяльностю Достойного Ювілята. Ці спомини помістимо в двох найблизчих числах.

Звертаємо увагу всіх, що подорожують залізницями, аби завжди мали при собі леґітимації, бо можуть наразитися на великі неприємности.

Речинець зголошування австрійських позичок продовжено до 15. марта 1921 р.

Відділ обезпечень Українського фонду В. В. і С. у Львові вереводить народні обезпечення без лікарських оглядин, перемінює обезпечення в австрійській позичці воєнній на готівкові та народні обезпечення життєві на довільну квоту і валюту.

Шукаємо добрих заступників, платимо добру провізію. Близші інофрмації подає Відділ обезпечень У. Ф. В. В. С. у Львові, вул. бляхарська ч. 11/II.

Якісь мерзенні запроданці, що підшились під internowanych najwybitniejszych przdstawicieli уряду Петлюри, перед співробітником „Gońca krak". сформулували політичну програму уряду Петлюри. Ми вважаємо поки-що за невідповідне оповіщувати тієї «програми» рабів, бо сподіємось, що уряд Петлюри, якийби він не був, не має нічого спільного з мерзенними запроданцями і їх відпекається офіціяльним комунікатом. Того комунікату саме вичікуємо.

Були вже в нас всякі авантюристи — але вони були золотом в порівнанню з тими шубравцями, що не мають сорому за мокове зерно і підпиваються безіменно під нещасний уряд Петлюри, а польська преса (навіть Przemierze з 20/2 1921) підхоплює їх рабські ельокубрації.

На „Рідну Школу" зложили 1—15 лютого с. р. Школа Шашкевича 15439; Кочиркевич 200; Учительський Збір муж. ґімназії 4562; о. о. Василіяне [Дрогобич] 27; Логінська А. 100; Смішкевич Е. 20; Козак Дм. [Шигині з коляди] 770; Карманський [Польхова] 100; Пралківці 606; Сливниця 200; Кругель 200; Перекопана [коляда] 500; Сотн. Козак 9, Угнів-місточко [через Решетила] 2024; II. кл. жін. ґімн. 64; Любович Е. 500; Ковальський Р. 60; Ученики укр. ґімн. 2455; Корженьовський І. 50; Болестрашичі [збірка] 2819; Лапічак Дм. [Ніжанковичі] 0; Громада: Станиславчик [збірка] 445; Чит. Просв. Ляшки [коло Бобрівки] 500; Вишатичі [зб. Ґлюза О.] 1500; Ґлюз О. неприняний зворот видатків проф. Даниша в Станиславові 30; Вовчук Ф. 50; Хор в Медиці з коляди 1000; Т. з Р. від ваточенців 1540; о. Сікора зб. з Тиряви Сільної 500; Чупер Авраам 100; Винницька Р. 50; Михайлів Вал. 100; Учит. Збір жін. сем. 1463; Ткач О. 100; Данилко І. 100; Урядники фінанс. і торг. інституцій 930; Урядники-Судовці 680.

На „Рідну Школу" зложили в марках через Вз. П. Уч. Менцінська 50; Козак 90; Мілер 47; Зизяк 46; Винницька 60; Ґоцька 70; Школа в Сільци з представлення 800; школа з Поздяч 103; школа з Селиск 100; громада Яксманичі 356; Суровецький з Вірка 10; Ольга Сасик Борислав 100. (Д. б.)

На укр. ґімназію в Добромилі зложили: пп. Кнейчукова 200 м, Николай Віцик 500 м, о. Кобрин 50 м, Йосиф Нусьо 30 м, Іван Просіцький 50 м, Іван Ривак 50 м, Омелян Чайківський 66 м, Ст. Чепелівський 40 м, Ант. Возьний Смільниця 90 м, Тужовець листар 20 м, Іван Борис 200 м, О. Ціпановська 100 м, Збірка в церкві в Добромилі 155 м, о. Білинський збірку в Княжполі 89 м, Уряд парох. Лісковате збірка 63 м, з концерту в Перемишлі 1375 м, Білянський 100 м; о. Гринишин коляда з Макови 800 м, о. Гумецький: коляда в Трушевичах 2000 м, і коляда в Гійську 1000 м, о. Бурмич коляда в Папортні 1000 м, Теодор Прокопець коляда в Пятниці 164 м, Голубець Федьо коляда в Коростенку 700 м, Хор церковний коляда в Добромилі, На заг. зборах Народ. Дому в Добромилі 550 м, Народний Базар в Добромилі 560 м, з нагоди вінчання Вп. Ол. Юркевича і Мар. Сидоровичівної в Добромилі зложили на Рідну Школу з призначенням для укр. ґімн. в Добромилі: Молоді 200 м, Нат. Кобриньска, оо. Василіяне, о. Кобрин, М. Марко, о. Метик, Р. Метик, Стефанія Метикова по 100 м, М. Сидорович 60 м, О. Сидоровичівна і Н. Н. по 50 м, д. Сидоровичева 30 м, Крутій і Черкавські по 20 в, д. Юркевичева і С. Кобринський по 10 м, дрібні 15 м — разом 13.117 мп. П. Манько Андрій дарував для школи ґльобус і книжку. Всім жертводавцям складає отсим комітет щиро-сердечну подяку. —

Осип Сс.

НАДІСЛАНЕ.

Місячні сходини Тов. „Взаїмна поміч учит." відбудуться 1. марта о год. 1. в школі Шашкевича. Важні справи до полагодження. Проситься усіх негайно прибути! *Виділ.*

Загальні Збори

— „СВОЯ ПОМІЧ" товариства кредитового —
стова ришення зареєстр. з обмеж. порукою
В МИКОЛАЄВІ

відбудуться дня **15. марта 1921.** о годині 2 гій пополудни в льокали Товариства з слідуючим порядком дневним: 1) Отворенне Зборів, 2) Відчитанне протоколу з попередних Закальних Зборів, 3) Звіт Дирекції з діяльности і рахунків за рік 1917, 1918, 1919, 1920. 4) Звіт комісії контрольної з внесеннєм на уділенне абсолюторії за рік за р. 1917, 1918, 1919, 1920. 5) Вибір 6 членів Дирекції Ради Надзираючої і 2 заступників. 6) Затвердженне 3 членів Дирекції і 2 заступників. 7) Розділ чистого зиску. 8) Внесення і заплати членів.

Рада Надзираюча.

Іспитований дяк, що приготовивби до дяківського іспиту, зволить зголоситись poste restante Яворів ад Львів ч. 25.

Кавалер середних літ, властитель більшого майна, глядає панни пристойної, високої і здорової до 24 літ. Справа поважна, без анонімів, фотографія пожадана. Перемишль, poste-restante Й. Р. за оказанням 1000 чеських корон.

Сторожа потребує **Бурса св. о. Николая.** Умовини: мешканнє, харч і платня по згоді. Першенство мають вільні або жонаті без дітей. Зголошуватись в канцелярії Бурси ім. св. о Николая Баштова ч. 25.

Український Незалежний Театр Йос. Стадника.

В пятницю 25 лютого с. р. гостинний виступ М. К. Садовського **Запорожець за Дунаєм** *народна оперета в 3 діях Артемовського.*

В суботу 26 лютого с. р. **Діти Агасвера** *образ з життя жидів в 5 діях С. Білої, в перекладі Й. Стадника.*

Початок 8. год. вечером. — Білети в Народній Торговлі"
Режісер: И. Стадник, черговий режісер: Г. Березовський,
Декоратор: М. Кричевський.

Др. Володимир Загайкевич
веде свою канцелярію **при вул. Костюшка, в домі Міщанської Каси І. поверх.**

Адвокат і оборонець в карних справах
Др. РОМАН СЕКЕЛА
веде канцелярію в Перемишлі
при вул. **Фредри ч. 6. партер.**
поперечна з ринку до лат. катедри

Субституат адвоката Дра Лозінського
адвокат Др. М. Візель
оборонець військовий
веде канцелярію в Перемишлі, при вул. Міцкевича ч. 2, І. поверх.

Дентистичний (зубний) заклад
Дра Степана Дмоховського
ул. Залізнича (Колієва) ч. 1.
приймає від 9—12 і 3—6.

Д. Кравт — **дентист-технік,** — **заприсяжений знавець судовий**
в Перемишлі, Міцкевича ч. 3. — Виконує всі роботи в золоті, кавчуку і порцеляні по умірковавих цінах.

Regenerateur Машевського
одиноке добре средство проти сивіню волосся приготоване з найліпших передвоєнних середників. Можна набути тільки **в аптиці і дроґерії під „Звіздою" вул. Францішканська 24**

Жадайте сейчас **нових цінн чв на господарські вози влуги, січкарні, борони, плужки до підгортання і инші рільничі знаряди,** які доставляє зі своїх магазинів за попереднім надісланням грошей
Краєвий Союз господарських спілок, Львів
— вул. Зіморовича ч. 20. —

Будівельно, промислове підприємство
„ТЕКТОН" спілка з обмеж. порукою у Львові ул. Зиблікевича Ч. 44.
витотовляє всякого рода будівлі з обсягу сухопутного і водного будівництва;
веде підприємства для будівельного промислу;
веде бюра інжинерсько-архітектонічні для виготовлення плянів і кошторисів та оцінки всякого рода будівель і помірів в землі, а з окрема займається відбудовою знищених обєктів в наслідок воєнних подій.

Насіння червоної конюшини
вільної від кашники (перстенця)
доставляє і приймає до виміни за чищену на спеціяльній машині (т. зв. КУСКУТА сістеми Ребера) до відділювання перстенця
Краєвий Союз Господарських спілок Львів
— вул. Зіморовича ч. 20. —
Ціни і услівя на жадання.

„ВІДБУДОВА"
промислово-торгозельна Спілка з обмеженою порукою
Львів, вул. Словацького ч. 14.
доставляє: ремісничі знаряди, рільничі машини, знаряди і насіння, кінські підкови, цьвяхи, січкарні, кухонне начиння, сокири, пилки, ваги, оси до возів, коси й серпи, плуги, цемент, папу і дахівку.
Має власний ЗАЛІЗНИЙ СКЛЕП
— при вул. Трибунальській ч. 1. —

Позір! П. Т. Господарі і млинарі!
Шлиї, нашильники, кантарі, ліци, шнури, линви, ґурти і паси та инші поворозничі вироби з найлучшого чистого прядива достарчує по найнизших цінах
Поворознича майстерня
Селянської механічної Ткальні
„ПОЛОТНО"
спілки з обм. пор. у Львові, ул. Городецька 95 або бюро ул. Зіморовича 20 (в домі „Сільськ. Господаря"
Спішіть з замовленнями. При купні більшої скількости значний опуст. Також приймаєсь до виміни
Коноплі і лен
За коноплі і лен вимінюєсь (видаєсь) також готове полотно, цайґи подвійної ширини, бархани і другі матерії доброї якости.
Найнизші ціни **Найліпша яність.**

УКРАЇНСЬКА
ЩАДНИЦЯ
в Перемишлі,
— вул. Костюшка 3. —
Приймає і виплачує щадничі вкладки щоденно з винятком неділь і українських свят в урядових годинах і опроцентовує їх на 2%. (Вкладкові книжочки „Української Щадниці" мають пупілярну обезпеку).
Уділює позички гіпотечні, векслеві і на підклад цінних паперів.
Всяких інформацій і друків уділяє канцелрія інституції.

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ
парцеляційне товариство
„ЗЕМЛЯ"
у ЛЬВОВІ, Ринок ч. 43.
Переводить парцеляції більших посілостей, інтабулює зараз купців за властателів куплених ними ґрунтів.
Має урядове уповажненнє до парцеляції.
Приймає гроші на вкладки щадничі.
Дає інформації в справах парцеляційних.

ШМІР **до возів найліпшої якости, бочками доставляє**
Краєвий Союз господарських Спілок — **Львів, Зіморовича ч. 20.**

Український Фонд воєнних вдовиць і сиріт
ЛЬВІВ, Бляхарська 9. І. поверх,
— урядує від 10—1 в будні дні, —
кличе до Українського Громадянства:
Вступайте в члени!
Звичайний член платить річно **10** марок,
Спомагаючий одноразово понад 350 марок,
Основатель одноразово понад 400 марок,
Основуйте повітові заведення
Складайте добровільні датки!, щоби можна було як найскорше обняти опіку над нещасними жертвами війни.
Ми „Нарід Собі!" тільки на власну поміч числити можемо!
Обезпечуйте себе на життя у Відділі обезпечень „Українського Фонду воєнних вдовиць і сиріт" у Львові ул. Бляхарська ч. 11.
За жертви крови і життя належиться вдовицям і сиротам опіка цілого народа! Тому *памятайте* про них і складайте жертви у „Дністрі" Львів, книжочка 13.000.

Видає і за редакцію відвічає: Др. Володимир Загайкевич. З друкарні Кнолєра і Сина в Перемишлі.